

A Mixed-Methods Study of School Administration Development Guidelines Based on EdPEX in Secondary Schools under Kalasin Secondary Educational Service Area Office

Kingkaew Juntakong, Amorn Malasr and Saksit Littilun

Kalasin University, Thailand

E-mail: kingkaew@kalasinpit.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-1059-3070>

E-mail: amorn.ma@ksu.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-1312-3636>

E-mail: saksit_pun@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-6372-8452>

Received 26/02/2026

Revised 22/04/2026

Accepted 25/05/2026

Abstract

Background and Aims: This study aimed to (1) examine the current conditions of school administration based on the Education Criteria for Performance Excellence (EdPEX), and (2) develop and evaluate the feasibility of school administration practices aligned with the EdPEX framework in schools under the Secondary Educational Service Area Office Kalasin.

Methodology: This research employed a quantitative approach. The sample consisted of 318 participants, including 45 school administrators and 273 teachers, determined using Krejcie and Morgan's sampling table. The research instrument for assessing the current conditions was a five-point Likert scale questionnaire, with discrimination indices ranging from 0.21 to 0.95. In the second phase, semi-structured interviews were conducted to develop and evaluate the feasibility of the proposed administrative approaches. Five experts were involved in assessing the appropriateness and feasibility. Quantitative data were analyzed using percentages, means, and standard deviation.

Results: The findings revealed that: (1) the overall condition of school administration based on the EdPEX criteria was at a high level. Among the dimensions, leadership showed the highest mean score (4.38), while workforce had the lowest mean score (3.16). (2) The development of school administration resulted in 18 guidelines covering strategy, workforce, and operations. The expert evaluation indicated that the appropriateness of the workforce and operations dimensions was at the highest level (mean = 5.00), while the strategy dimension had a mean score of 4.96. Regarding feasibility, the workforce dimension had a mean of 4.77, operations 4.86, and strategy 4.88.

Conclusion: The study concludes that schools under the Secondary Educational Service Area Office Kalasin demonstrate strengths in leadership, information systems, and student focus. Effective implementation of EdPEX requires a systematic approach encompassing strategic planning, human resource development, and operational process improvement. Emphasis on stakeholder participation, data-driven decision-making, and student-centered practices is essential for achieving performance excellence and sustainable educational quality development.

Keywords: Educational Criteria for Performance Excellence (EdPEX); School administration

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์

กึ่งแก้ว จันททอง, อมร มะลาศรี และศักดิ์สิทธิ์ ฤทธิสัน

มหาวิทยาลัยภาพลันธุ์

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์และภูมิหลัง: การวิจัยในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ และ 2) เพื่อพัฒนาและประเมินความเป็นไปได้ของดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์

ระเบียบวิธีการวิจัย: งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 318 คน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 45 คน และครู 273 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศเป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.21 – 0.95 ระยะที่ 2 เพื่อพัฒนาและประเมินความเป็นไปได้ของดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา เครื่องมือที่ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักและตรวจประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คนวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย: พบว่า 1) สภาพการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ พบว่าสภาพทั่วไปของการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของสถานศึกษามีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยด้านการนำองค์กรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.38 และด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เท่ากับ 3.16 2) การพัฒนาและประเมินความเป็นไปได้ของดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ มีแนวทางการพัฒนาด้านกลยุทธ์ ด้านบุคลากรและด้านปฏิบัติการ 18 แนวทาง ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านบุคลากรและด้านปฏิบัติการ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ 5.00 ด้านกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.96 และผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.77 ด้านปฏิบัติการ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.86 และด้านกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.88

สรุปผล: จากการวิจัยสรุปได้ว่า สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์มีความเข้มแข็งด้านภาวะผู้นำ ระบบข้อมูลและการมุ่งเน้นผู้เรียน และการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์ EdPEX จำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทั้งการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจ และการมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารเพื่อความเป็นเลิศและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX); การบริหารสถานศึกษา

บทนำ

การศึกษาเป็นการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถและมีคุณธรรม เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินชีวิต การทำงาน และการสร้างความสำเร็จให้กับชีวิต โดยจะส่งผลถึงความเจริญของสังคมและประเทศชาติ ได้ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งได้มีการปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่องหลายครั้งแล้วแต่คุณภาพการศึกษาของประเทศในภาพรวมยังคงมีความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพของแต่ละภูมิภาคโดยเฉพาะสถานศึกษาในพื้นที่ห่างไกล สถานศึกษาขนาดเล็ก ที่จำเป็นจะต้องได้รับการพัฒนาคุณภาพอย่างเร่งด่วน มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ได้เสนอเป้าหมายการพัฒนาใน 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) การพัฒนาครู 3) การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และ 4) การพัฒนาคุณภาพการบริหาร โดยจัดสรรเงินอุดหนุนรายหัวเพิ่มขึ้นเพื่อเชื่อมโยงกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และสนับสนุนการระดมทรัพยากรของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX: Education Criteria for Performance Excellence) เป็นกรอบการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการตามแนวทางของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติมัลคอล์มบอลดริจ (Malcolm Baldrige National Quality Award: MBNQA) ที่เป็นต้นแบบของรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) คือกรอบที่ทำให้มอง คิด บริหารองค์กรในเชิงระบบ และช่วยในการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดและยั่งยืน ประกอบด้วย การนำองค์การ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นลูกค้าการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน การจัดการกระบวนการ และผลลัพธ์การนำองค์การ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การมุ่งเน้นลูกค้า ประจักษ์เป็นกลุ่มการนำองค์การ เพื่อเน้นให้เห็นความสำคัญว่า การนำองค์การต้องมุ่งเน้นที่กลยุทธ์ ผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้นำระดับสูงต้องกำหนดทิศทางขององค์การ และแสวงหาโอกาสด้านการจัดการศึกษาในอนาคต การมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงานการจัดการกระบวนการและผลลัพธ์ ประจักษ์เป็นกลุ่มผลลัพธ์ โดยผู้ปฏิบัติงานและกระบวนการที่สำคัญมีบทบาททำให้การดำเนินการสำเร็จและนำไปสู่ผลการดำเนินการโดยรวมที่ดีขององค์การการปฏิบัติการทุกอย่างมุ่งสู่ผลลัพธ์ ซึ่งประกอบด้วย ผลลัพธ์ของผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตลาด งบประมาณการเงิน และผลลัพธ์ภายในองค์กรโดยรวมถึงผู้ปฏิบัติงาน การนำองค์การ ธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม (ชยกร ศิริโยธา, 2564)

จากที่กล่าวมาข้างต้น เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างยิ่ง หากสถานศึกษานำเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศมาปรับใช้ในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาผู้วิจัยคาดว่าจะเป็นเรื่องที่ดีและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ควรดำเนินการอย่างไร มีองค์ประกอบของปัจจัยความสำเร็จอะไรบ้าง และแต่ละองค์ประกอบจะเชื่อมโยงความสัมพันธ์อย่างเป็นเหตุเป็นผลกันมากน้อยแค่ไหน การนำแนวทางการบริหารจัดการอย่างเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศจะเป็นนวัตกรรมที่ดีในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไทยในทุกๆระดับได้จริงหรือไม่ โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์
2. เพื่อพัฒนาและประเมินความเป็นไปได้ของดำเนินงานการบริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์

การทบทวนวรรณกรรม

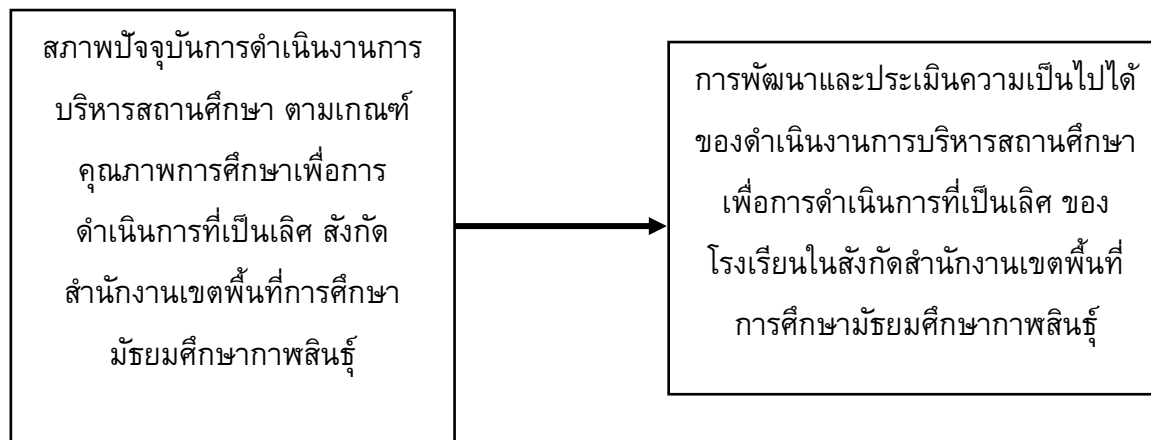
ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ โดยนำเสนอแยกเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

ก. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยสังเคราะห์ความหมายการบริหารสถานศึกษาจาก Drucker (Drucker, 2012), วิรัช นิภาวรรณ (2551), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) และ พรพิมล แม่นญาติ (2563) สรุปว่า การดำเนินงานทุกอย่างในโรงเรียนให้ปฏิบัติตามจุดมุ่งหมายการศึกษาหรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ ให้นักเรียนมีสุขภาพดี มีคุณธรรมและเป็นพลเมืองที่ดี สามารถใช้ประโยชน์ของวิชาที่เรียนมีความสำคัญเกี่ยวกับเศรษฐกิจและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ตามขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณและการเงิน 3) การบริหารบุคคล 4) การบริหารงานทั่วไป

ข. เกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence: EdPEX) ความเป็นมาของโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ เริ่มมาจากกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 – 2565) ซึ่งได้การแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาดำเนินการในเรื่องนี้อย่างจริงจังโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับคุณภาพอุดมศึกษาไทย และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในโลกาภิวัตน์ ซึ่งเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) เป็นเครื่องมือที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลว่าเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาปรับปรุงองค์กรสู่ความเป็นเลิศ มีความยืดหยุ่น เน้นการแข่งขันกับตนเอง (รัชต์วรรณ กาญจนปัญญาคม, 2556) (ตรวจสอบการอ้างอิงให้ตรงกัน)

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลันธุ์ เกิดจากผู้วิจัยมุ่งศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง

1.1 ระยะที่ 1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ จำนวน 76 คน และครูผู้สอนมีจำนวน 1896 คน รวมมีจำนวนทั้งหมด 1972 คน กลุ่มตัวอย่างคำนวณจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 318 คน จากนั้นดำเนินการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างไม่เป็นสัดส่วน (อธิบายเหตุผล) กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารและครูจากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ 7 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 7 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 34 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดเล็ก 7 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา 45 คน และครู 273 คน

1.2 ระยะที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยมีคุณสมบัติเป็นผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม จำนวน 5 คน คือ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ระดับชาติได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

2.1 ระยะที่ 1 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบบสอบถามฉบับนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากข้อคำถามการประเมินตามเกณฑ์คุณภาพ การศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) จำนวน 120 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.60 – 1.00 2) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอน บาค (Cronbach) แบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.21 – 0.95 และค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.84 – 0.94 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และ ประสบการณ์ในการทำงานเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการดำเนินการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้กระทำตามลำดับต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาพสินธุ์ เพื่อที่จะขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ อนุญาตให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2. ส่งหนังสือขอความร่วมมือพร้อมแบบสอบถามไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทั้งหมด 318 ฉบับ และได้รับการตอบกลับมาทั้งหมด 318 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบแล้วพบว่าใช้ได้ทุกฉบับ

3. ติดต่อขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาพสินธุ์ เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมนัดวัน เวลาสัมภาษณ์ จำนวน 5 คน สรุปความคิดเห็นรวบยอดอีกครั้งทันทีที่การสัมภาษณ์สิ้นสุดลง การสัมภาษณ์แต่ละครั้งผู้วิจัยได้จัดบันทึกและบันทึกเสียงไว้ทุกครั้ง โดยขออนุญาตบันทึกเสียงและจดบันทึกลงสมุดก่อนที่บันทึกและนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เป็นความเรียง

2.1.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้สถิติดังต่อไปนี้คือสถิติพื้นฐานได้แก่ 1) ค่าร้อยละ 2) ค่าเฉลี่ย 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ 1) ค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม

2.2 ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์

2.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 ด้าน มากำหนดเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์

2.2.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

แนวทางการพัฒนาการดำเนินการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร มีการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษา ภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($M = 3.89$, $S.D. = 0.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนำองค์กร มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($M = 4.38$, $S.D. = 0.76$) ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($M = 4.28$, $S.D. = 0.72$) และด้านลูกค้า การดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($M = 4.01$, $S.D. = 0.90$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยการดำเนินการต่ำ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($M = 3.83$, $S.D. = 0.73$) ด้านการปฏิบัติการ มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.26$, $S.D. = 0.71$) และด้านบุคลากร มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.16$, $S.D. = 0.75$) ตามลำดับ ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร โดยรวมและรายด้าน

การบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)	<i>M</i>	<i>SD.</i>	แปลผล
1. ด้านการนำองค์กร	4.38	0.76	มาก
2. ด้านกลยุทธ์	3.83	0.73	มาก
3. ด้านลูกค้า	4.01	0.89	มาก
4. ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	4.28	0.72	มาก
5. ด้านบุคลากร	3.16	0.75	ปานกลาง
6. ด้านการปฏิบัติการ	3.39	0.66	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.89	0.75	มาก

2. ผลการศึกษาเพื่อพัฒนาและประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษา ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร พบว่ามีแนวทางพัฒนารวมทั้งสิ้น 18 แนวทาง ครอบคลุม 3 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยการดำเนินการต่ำสุด ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านบุคลากร และด้านการปฏิบัติการ

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX) ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร พบว่า โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการนำองค์กร

ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านลูกค้า ด้านการปฏิบัติการ ด้านการปฏิบัติการและด้านบุคลากร ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการนำองค์กร การดำเนินงานอยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ แสดงถึง ความมุ่งมั่นต่อค่านิยม และสามารถนำโรงเรียนสู่การเป็นมาตรฐานสากล ส่งเสริมและกำกับให้มีการปฏิบัติงานอย่างถูกต้องตามระเบียบ ข้อบังคับ หลักจริยธรรมและกฎหมาย รวมถึงยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารและปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากร มีการสื่อสารที่ดี สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดการประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบ กฎหมายและ จริยธรรม สนับสนุน สร้างความเข้มแข็งและมีความรับผิดชอบต่อชุมชน สร้างศรัทธาเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อพัฒนาบุคลากรสู่การเป็นผู้นำของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิมล แม้นญาติ (2563) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การบริหารจัดการโรงเรียนด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม ระเบียบธรรมาภิบาลของโรงเรียน และการดำเนินงานเกี่ยวกับจริยธรรม กฎหมาย และความรับผิดชอบต่อชุมชน

1.2 ด้านการวัด วิเคราะห์ จัดการความรู้ มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการจัดทำระบบการวัดผลที่เหมาะสมและทันสมัย นำผลการวิเคราะห์ปรับปรุงการดำเนินงานสร้างนวัตกรรมใหม่ให้สอดคล้องกับทิศทางการศึกษาของโลกและการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่ไม่ สามารถคาดการณ์ได้รวมทั้งจัดทำระบบการสื่อสารในด้านเอกสารและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทั่วถึง สอดคล้องกับการวิจัยของ ศศิพร รินทะ (2558) ผลการวิจัยพบว่าการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลด้านการวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ โรงเรียนมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการเลือกรวบรวม วิเคราะห์ จัดการและปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งการทบทวน ผลการดำเนินการและได้นำผลการทบทวนในการปรับปรุงผลการดำเนินการไปใช้ เพื่อผลักดันให้เกิดการปรับปรุงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและยกระดับมาตรฐานการศึกษา

1.3 ด้านลูกค้า มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการสร้างความผูกพันกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สร้างความสัมพันธ์อย่างหลากหลายและ สม่ำเสมอ สร้างวัฒนธรรมเชิงบวกให้กับผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง จัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศ บริการ แหล่งเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้มีการวัดผลการปฏิบัติงานของ สถานศึกษาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว รวบรวม วิเคราะห์ และปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนา การศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง มีวิธีการและเครื่องมือในการวัดความพึงพอใจ ความผูกพันต่อโรงเรียน ความคิดเห็น ความต้องการของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนด ทิศทางการจัดการศึกษาของโรงเรียน นำข้อมูลไปปรับปรุงและพัฒนา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดิเรกวรรณเศียร (2557) ที่ผลการวิจัยพบว่า การจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับบุคลากรเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการปฏิบัติ ทำการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และกระบวนการเรียนการสอน การวัดผลการประเมินผล ตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล พัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้โรงเรียน จัดทำสารสารายวิชาเพิ่มเติม สู่ความเป็นเลิศ ทำการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านภาษาต่างประเทศและ ICT เพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางโรงเรียนมาตรฐานสากล ทำให้ผู้รับบริการได้รับประโยชน์จากการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ด้านกลยุทธ์ มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดกลยุทธ์ระดับองค์กร กลยุทธ์ระดับแผนงาน กลยุทธ์ระดับโครงการ ผลการดำเนินงานที่สะท้อนได้ว่า โรงเรียนสามารถดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์มีสิ่งที่ดีหวังในการตอบสนองความท้าทายและความสำเร็จเปรียบเชิงกลยุทธ์ จัดทำแผนปฏิบัติการที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อ การดำเนินงาน มีการสื่อสารและถ่ายทอดทิศทาง วัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ให้บุคลากรทั้งโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง จัดสรรทรัพยากรด้านการเงินและด้านอื่น ๆ ได้เหมาะสมเพียงพอและพร้อมใช้เพื่อให้การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการ บรรลุผลสำเร็จ มีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศในการติดตามประเมินผล และปรับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องแนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งสอดคล้องกับ ศศิปรี รินทะ (2558) ได้ศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล: กรณีศึกษาโรงเรียนเมืองคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic planning) โรงเรียนมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนและมีการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติการบรรลุความสำเร็จ สอดคล้องตรงตามเป้าหมายของโรงเรียนมีกระบวนการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ลงสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจนและเป็นขั้นตอน

1.5 ด้านปฏิบัติการ ด้านนี้ผู้บริหารจะต้องดำเนินการด้านสมรรถนะหลักของกระบวนการในระบบงานมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน ออกแบบกระบวนการทำงานครอบคลุมประเด็นหลักที่สำคัญ ได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การควบคุมต้นทุนและทรัพยากร การควบคุมความเสี่ยงและการสูญเสีย และการควบคุมระยะเวลา รวมทั้งออกแบบระบบงานที่ครอบคลุมภารกิจทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ บุคคล งบประมาณ และบริหารทั่วไป โดยมุ่งเน้น นักเรียน เพื่อนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ ชาดัดคาน และ คณะ (2565) เรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช และจากงานวิจัยนี้มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งต้องมีการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่ดีสู่ความเป็นเลิศ

1.6 ด้านบุคลากร จากงานวิจัยของ วชิร แก้วหล้า (2558) เรื่อง การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า ผู้บริหารควรสร้างความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล เตรียมการและแสวงหาผู้ร่วมพัฒนา มีการหาสื่อการจัดการเรียนการสอนที่ครบสมบูรณ์และทันสมัย ครูผู้สอนมีความเป็นมืออาชีพและมีจำนวนเพียงพอ หลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นความเป็นสากล การบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบคุณภาพ ความพร้อมของโรงเรียนจะช่วยส่งเสริมให้การพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลประสบความสำเร็จ จากงานวิจัยพบว่ามี การดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง และต้องมีการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่ดีสู่ความเป็นเลิศ

โดยสรุป ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์มีความเข้มแข็งด้านภาวะผู้นำ ระบบข้อมูลและการมุ่งเน้นผู้เรียน แต่ยังคงพัฒนาในด้านบุคลากรและการปฏิบัติการ เพื่อให้การบริหารตามเกณฑ์ EdPEX มีความสมบูรณ์และนำไปสู่ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน

2. ผลการวิจัยการพัฒนาและประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลื่นธุ์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับ 3 ด้าน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

2.1 ด้านกลยุทธ์ พบว่ามีแนวทางพัฒนาโดยเน้นการวางแผนระยะยาว การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ และการใช้เครื่องมือวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ เช่น SWOT ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่เป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารคุณภาพที่มุ่งเน้นการวางแผนเชิงรุกและการตัดสินใจบนพื้นฐานข้อมูล การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการกำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ยังช่วยให้บุคลากรเกิดความเข้าใจและความเป็นเจ้าของร่วม ส่งผลให้การนำไปสู่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ การประเมินความเป็นไปได้และการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนของแผนก่อนนำไปใช้ยังช่วยลดความเสี่ยงและเพิ่มโอกาสความสำเร็จของการดำเนินงาน

2.2 ด้านบุคลากร พบว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นประเด็นสำคัญที่สถานศึกษาควรให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เนื่องจากบุคลากรถือเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ แนวทางที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน การสร้างแรงจูงใจ การจัดสวัสดิการ และการพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพสะท้อนถึงความจำเป็นในการสร้างความผูกพันและความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่เน้นการพัฒนาศักยภาพและการสร้างขวัญกำลังใจ เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

2.3 ด้านการปฏิบัติการ พบว่ามีแนวทางพัฒนาเน้นการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทความต้องการของผู้เรียนและการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการดำเนินงานด้านวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา การที่ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการประเมินผลการปฏิบัติงานและการปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง ยังแสดงถึงการบริหารเชิงคุณภาพที่มุ่งเน้นผลลัพธ์และการพัฒนาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ การคำนึงถึงการนำหลักสูตรไปใช้ประโยชน์ได้จริงในชีวิตประจำวัน ยังสะท้อนแนวคิดการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ

สะท้อนให้เห็นว่า การบริหารสถานศึกษาตามเกณฑ์ EdPEX จำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบครอบคลุมทั้งการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจ และการมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารเพื่อความเป็นเลิศและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ในภาพรวม สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพลื่นธุ์ ควรยกระดับการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ (EdPEX) โดยมีแนวทางสำคัญ ดังนี้:

1.1 การสร้างความเข้มแข็งเชิงกลยุทธ์และการนำองค์กร ผู้บริหารควรธำรงไว้ซึ่งภาวะผู้นำตามหลักธรรมาภิบาล พร้อมปรับปรุงแผนกลยุทธ์ให้มีความยืดหยุ่นเท่าทันการเปลี่ยนแปลง โดยเน้นการสื่อสารทิศทางองค์กรให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ

1.2 การพัฒนาฐานข้อมูลและนวัตกรรมการปฏิบัติงาน ควรเร่งพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการวัดผล และจัดการความรู้ (KM) อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์มาสนับสนุนการตัดสินใจ ควบคู่ไปกับการ นำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มคุณภาพการจัดการศึกษา

1.3 การให้ความสำคัญกับบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เน้นการพัฒนาศักยภาพรายบุคคลและสร้าง วัฒนธรรมการทำงานเป็นทีม พร้อมทั้งเปิดช่องทางการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เรียนและผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำความต้องการมาพัฒนาบริการทางการศึกษาให้ตอบโจทย์ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำเกณฑ์ EdPEX ไปใช้ในสถานศึกษา เพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการบริหารตามเกณฑ์ EdPEX

เอกสารอ้างอิง

- ชยกร ศิริโยธา. (2564). การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ตามเกณฑ์คุณภาพ การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่เป็นเลิศ (EdPEX) กรณีศึกษา: คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม].
- ดิเรก วรณเศียร. (2557). รูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- พรพิมล แม้นญาติ. (2563). รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา].
- รัชต์วรรณ กาญจนปัญญาคม. (2556, พฤศจิกายน 19). การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ EdPEX: เรา ทำได้ (อย่างไร). ใน *การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ (EdPEX) สถาบันอุดมศึกษา*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. http://www.qa.ku.ac.th/Download/EdPEX%20_update10012014.pdf
- วชิพร แก้วหล้า, จินตนา จันทร์เจริญ, และ วีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์. (2558). การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียน มาตรฐานสากลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 8(1), 199–217. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/32325>
- วิรัช นิภาวรรณ. (2551). การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงาน ของรัฐ. นิตยธรรม.
- ศศิพร รินทะ. (2558). การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล: กรณีศึกษาโรงเรียน เมืองคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น].
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

อนัส ซาดัดคาน, นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์, และ บุรินทร์ภักดิ์ พรหมมาศ. (2565). การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช. *วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์*, 7(2), 223–237.

Drucker, P. F. (2012). *The practice of management*. Routledge.

<https://doi.org/10.4324/9780080939063>

Krejcie, R. V., & Daryle W. Morgan. (1970). Determining sample size for research activities.

Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607–610.

<https://doi.org/10.1177/001316447003000308>